

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: Αν είσαι άνθρωπος , απόδειξέ το με τη διαγωγή σου. (Αρετή και Κακία)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Όποιος θέλει, μπορεί ν' αφήσει τη γη και ν' ανέβει στον ουρανό. Δεν του χρειάζονται γι' αυτό παρά προαίρεση και αρετή! «Θέλω αλλά δεν μπορώ» , λένε πολλοί, «γιατί η αρετή είναι δύσκολη». Δεν είναι καθόλου δύσκολη, αν έχεις ζήλο και πόθο Θεού.

Για συλλογίσου αυτούς που μονάζουν στα βουνά και στις ερημιές! Τι κάνουν; Αφήνουν τα σπίτια τους, τους συγγενείς τους, την περιουσία τους και κάθε άνεση, κλείνονται σ' ένα μικρό κελλί και ταλαιπωρούν το σώμα τους με νηστεία, αγρυπνία, με σκληρές ασκήσεις. Και μη μου πεις: «Εκείνοι μπορούν να κάνουν αυτά τα πράγματα, εγώ όμως δεν μπορώ». Γιατί πολλοί μοναστές, μολονότι ήταν πιο αδύναμοι και πιο καλομαθημένοι από σένα , εντούτοις αποφάσισαν να ζήσουν τη σκληρή παραχωρητική ζωή. Θα μου πεις ακόμα πως ο αγώνας αυτός είναι τόσο μεγάλος, που δεν τον αντέχουν όλοι; Τότε, λοιπόν, κάνε έναν αγώνα μικρότερο, επιδίωξε άσκηση και αρετή κατώτερη.

Δεν μπορείς να ξοδεύεις τα χρήματά σου για τους φτωχούς; Τουλάχιστον μην αρπάζεις όσα ανήκουν σε άλλους. Δεν μπορείς να νηστεύεις; Τουλάχιστον μη ρίχνεσαι στις υλικές απολαύσεις. Δεν μπορείς να δίνεις ευχές σ' αυτούς που σε βρίζουν; Τουλάχιστον υπόμεινε τις βρισιές με σιωπή και μακροθυμία. Δεν μπορείς να ευεργετείς αυτούς που σε βλάπτουν; Τουλάχιστον μην τους εκδικείσαι.

Ο Χριστός έπαθε τόσα για χάρη σου, όντας αθώος και αναμάρτητος. Κι εσύ δεν θέλεις να πάθεις τίποτα για χάρη Του, ή μάλλον για τη δική σου ψυχική ωφέλεια και σωτηρία; Πώς, λοιπόν, θα παρουσιαστείς μπροστά Του την ημέρα της Κρίσεως; Τι απολογία θα δώσεις για την παράβαση των εντολών Του; Μην εξαπατάς τον εαυτό σου λέγοντας: «Ας απολαύσω τώρα τις ηδονές της ζωής, ας αδικήσω τον συνάνθρωπό μου, ας εκδικηθώ τον εχθρό μου, ας κάνω κάθε αμαρτία, και στα γεράματά μου θα μετανοήσω» .Πες μου, ποιος σε βεβαίωσε ότι θα ζήσεις τόσο πολύ; Δεν βλέπεις πόσους νέους επισκέπτεται καθημερινά ο θάνατος; Μα κι αν πεθάνεις σε μεγάλη ηλικία, πώς θ' αντικρίσεις τότε τον Κύριο, έχοντας για μian ολόκληρη ζωή

περιφρονήσει Εκείνον και υπηρετήσει τον διάβολο;

Ο Δημιουργός σ' έκανε ανώτερο απ' όλα τα κτίσματα· σ' έκανε άνθρωπο. Γιατί γίνεσαι προδότης της θείας ευεργεσίας και καταφρονητής της ανθρώπινης αξιοπρέπειας; Γιατί εξομοιώνεις τον εαυτό σου με άλογο ζώο, με πλάσμα δίχως αθάνατη ψυχή, εσύ που σε άλογα ζώα δίνεις ανθρώπινες ιδιότητες; Να, στον παπαγάλο, ύστερ' από κατάλληλη εκγύμναση, δίνεις ανθρώπινη λαλιά. Στο λιοντάρι, με επιδέξια αγωγή, δίνεις ανθρώπινη ημερότητα. Και τα πιο άγρια θηρία μπορείς να τα δαμάσεις. Πώς, λοιπόν, γίνεσαι δούλος των άγριων και άλογων παθών, που βρίσκονται μέσα σου;

Αν είσαι άνθρωπος , απόδειξέ το με τη διαγωγή σου. Πλάστηκες σύμφωνα με την εικόνα και την ομοίωση του Θεού. Και αφού Εκείνος είναι άγιος, πρέπει να είσαι κι εσύ. Έτσι πρόσταξε ο ίδιος ήδη από τα χρόνια της Παλαιάς Διαθήκης. «Να είστε άγιοι, γιατί και εγώ, ο Κύριος και Θεός σας, είμαι άγιος» (Λευιτ. 11:44) . Πώς όμως θα φτάσεις στην αγιότητα; Τηρώντας τις θείες εντολές, όλες τις εντολές και όχι μία ή δύο μόνο. Γιατί όπως δεν μπορεί να παραχθεί μουσική από έναν κιθαριστή, αν αυτός χρησιμοποιεί μία μόνο χορδή της κιθάρας του και όχι όλες, έτσι δεν μπορεί ν' αποκτηθεί και αρετή από ένα χριστιανό, αν αυτός τηρεί μία μόνο εντολή και όχι όλες. Τι θα κερδίσει εκείνος που δίνει ελεημοσύνη, με χρήματα όμως που αποκτάει άνομα; Τι θα κερδίσει εκείνος που αποκτάει χρήματα με τρόπο τίμιο, ελεεί όμως επιδεικτικά, για να τον βλέπουν και να τον επαινούν οι άνθρωποι; Τι θα κερδίσει εκείνος που δεν ελεεί επιδεικτικά, υπερηφανεύεται όμως εσωτερικά για τις αγαθοεργίες του; Τι θα κερδίσει εκείνος που δεν υπερηφανεύεται, παραδίνεται όμως στη λαιμαργία, την ασέλγεια και τις άλλες ηδονές; Και τι θα κερδίσει εκείνος που δεν παραδίνεται στις ηδονές, είναι όμως δούλος της φιλαργυρίας;

Ας αγωνιζόμαστε , λοιπόν, να τηρούμε όλες τις εντολές και ν' αποκτούμε όλες τις αρετές. Σ' αυτόν τον αγώνα αποτελεσματική βοήθεια μας προσφέρουν οι ενάρετοι και φιλάγαθοι άνθρωποι, που με τις καλές συμβουλές και το ωφέλιμο παράδειγμά τους μας παρακινούν σε άγια ζωή. Γι' αυτό ,άλλωστε, ο Θεός μας έβαλε στον ίδιο κόσμο με όλους, κακούς και καλούς, για να μειώνεται η αχρειότητα των πρώτων από την συναναστροφή τους με τους δεύτερους. Έτσι, ενώ οι καλοί είναι διπλά αξιοτίμητοι, επειδή και το δρόμο της αρετής ακολουθούν αλλά και από τη συναναστροφή τους με τους κακούς δεν ζημιώνονται, οι αμετανόητοι κακοί είναι διπλά αξιοτιμώρητοι, επειδή και το δρόμο της κακίας ακολουθούν αλλά και από τη συναναστροφή τους με τους καλούς δεν ωφελούνται.

Δυστυχώς, όμως, οι περισσότεροι άνθρωποι ζηλεύουν όχι τους καλούς αλλά τους κακούς- τους πονηρούς και πανούργους, τους διπλοπρόσωπους και ραδιούργους, τους πλεονέκτες και συμφεροντολόγους- επειδή είναι ικανοί για όλα, επειδή, βλάπτοντας και αδικώντας αδίστακτα τους άλλους, αποκτούν πλούτο ή αναρριχώνται σε αξιώματα. Αυτούς, όμως, αντί να τους ζηλεύουν , θα έπρεπε να τους λυπούνται, γιατί στην πραγματικότητα βλάπτουν τον εαυτό τους και όχι τους άλλους. Ολέθριο, βλέπεις, δεν είναι το να αδικείται κανείς, αλλά το να αδικεί. Ο Θεός δεν είναι άδικος. Έτσι, είτε σ' ετούτη τη ζωή είτε στην άλλη, η αδικία πληρώνεται όσο της πρέπει, όπως άλλωστε και η αρετή...

... Γνώρισμα του αληθινού ανθρώπου, που έχει πλαστεί σύμφωνα με την εικόνα του Θεού, είναι το να μοιάζει στον Πλάστη του και να Τον ευαρεστεί. Όποιος, λοιπόν, δεν θέλει ούτε ν' ακούσει για το πώς θα ευαρεστήσει το Θεό, μπορεί να λέγεται άνθρωπος; Κάθε άλλο. Θηρίο μάλλον πρέπει να λέγεται. Και σκέψου πόσο φοβερό κατόντημα είναι, ενώ ο Χριστός θέλει από ανθρώπους να μας κάνει όμοιους με τους αγγέλους, ή καλύτερα όμοιους με τον Ίδιο, εμείς ούτε καν άνθρωποι να μη μένουμε, αλλά να γινόμαστε θηρία. Γιατί θηρίων γνωρίσματα είναι η αλόγιστη υποδούλωση στα ένστικτα, η αρπακτικότητα, η σκληρότητα, η καταφρόνηση των εντολών του Θεού. Ανθρώπων γνωρίσματα, από το άλλο μέρος, είναι η έλλογη κυριαρχία πάνω στα πάθη, η καλοσύνη, η ευσπλαχνία, η αποφυγή του κακού και η επιτέλεση του καλού.

Ο Θεός έβαλε μέσα στον άνθρωπο τον νόμο, τη συνείδηση, που τον πληροφορεί ποιο είναι το καλό και ποιο το κακό. Γι' αυτό και όσοι αμαρτάνουν, από συναίσθηση ενοχής και ενδόμυχη ντροπή δεν θέλουν να χαρακτηρίζονται με το όνομα των κακών τους πράξεων. Αν, λ.χ. φωνάξεις , «Μοιχέ!» , σ' έναν άνθρωπο που μοιχεύει θα του κατοφανεί, μολονότι

ευχαριστιέται όταν διαπράττει τη μοιχεία...

... Καμία κακία , άλλωστε δεν εμφανίζεται με το αληθινό της πρόσωπο. Πάντα δανείζεται τη μορφή κάποιας αρετής. Όταν ο ψεύτης λέει ψέματα , υποκρίνεται ότι λέει την αλήθεια. Όταν ο δολερός ραδιουργεί ,προσποιείται τον έντιμο και ειλικρινή. Και όταν ο συκοφάντης διαβάλλει, υποστηρίζει πως οι κατηγορίες του είναι βάσιμες...

«Και γιατί δεν αφανίζει τους κακούς, που δημιουργούν τα σκάνδαλα, ώστε να μη βλάπτονται οι υπόλοιποι;», ρωτάνε μερικοί. Επειδή από τα σκάνδαλα βλάπτονται μόνο οι κακοπροαίρετοι και από την ξένη κακία επηρεάζονται μόνο οι εθελόκακοι. Άλλωστε, αν ο Θεός αφάνιζε τους κακούς, τότε κανένας μας δεν θα γλύτωνε. Τη δική μας κακία, όμως, δεν τη βλέπουμε, γι' αυτό και δεν μετανοούμε, δεν διορθωνόμαστε, δεν αγιαζόμαστε. Την κακία των άλλων μόνο παρατηρούμε, σχολιάζουμε και καταδικάζουμε, ξεχνώντας πως ο Κύριος δεν θα μας ζητήσει λόγο την ημέρα της Κρίσεως για τα έργα των συνανθρώπων μας, μα για τα δικά μας έργα.

Ας εγκαταλείψουμε , λοιπόν, χωρίς καθυστέρηση ή αναβολή τον ψυχόλεθρο δρόμο της κακίας και ας τραβήξουμε τον ψυχοσωτήριο δρόμο της αρετής, γιατί έτσι και στην πρόσκαιρη τούτη ζωή θα έχουμε την ευλογία του Θεού και στην άλλη ζωή θ' απολαύσουμε τα άφθαρτα αγαθά της βασιλείας Του.

από το βιβλίο: "Θέματα Ζωής" Β'

Ιερά Μονή Παρακλήτου

Πηγή: imverias.blogspot.gr